

[Søren Olesen.]

som uddanner unge til de frie erhverv, må der tages særligt hensyn til, fordi det er dér, de muligheder skabes, som skal bære hele vort samfund oppe.

Jeg mener, dette forslag har en slagside, at det favoriserer den akademiske ungdom på den øvrige ungdoms bekostning. Efter min mening kommer de frie erhverv og den ungdom, som søger ind i dem, til at betale den støtte, som den akademiske ungdom får, og min tankegang er denne, at hvis man skal byde ungdommen de bedst mulige forhold med hensyn til dens uddannelse, må der også være lighed mellem de forskellige grupper af ungdommen, så at de frit kan vælge; den støtte, der eventuelt skal ydes, må ydes som lån, så at de unge selv må tage ansvaret for det valg, de træffer. Derved stiller man efter min opfattelse de forskellige grupper af unge lige i starten og vil i højere grad nå frem til den demokrativering af ungdommens uddannelse, som dette forslag tilsigter.

Jeg kan derfor ikke tilsige min og mit partis støtte til forslaget i den form, hvori det foreligger, men venter og håber, at det under udvalgsbehandlingen vil undergå visse ændringer.

Undervisningsministeren (Bomholt): Jeg takker de ærede ordførere for den saglige forhandling.

Det ærede medlem hr. Per Hækkerups redegørelse for principperne i forslaget kan jeg heltud tiltræde, ligesom jeg er på linie med det ærede medlem i redegørelsen for den successive gennemførelse af forslaget. Jeg kan måske tilføje, at selve betegnelsen „Ungdommens uddannelsesfond“ skyldes et lykkeligt påhit af folketingssekretæren.

Det ærede medlem hr. Henry Christensen begyndte med en velvillig kritik, der gradvis forskød sig over imod kritisk uvilje. Det ærede medlem er jo iøvrigt fortrolig med tankegangen i dette forslag, idet det ærede medlem var tilkaldt som sagkyndig til ungdomskommissionen, da dette område var til behandling, og kunne derfor med sagkundskab tale om „en værdifuld kulegravning“, som havde fundet sted i kommissionen. Men det forekommer

mig, at det ærede medlem havde fået hvisket besked i øret af partiets ældste — det ærede medlem var på forhånd forsynet med store betænkkeligheder. Det ærede medlem kunne ikke tiltræde retssynspunktet; kun de allerdårligst stillede, børn af enker o. s. v., burde have hjælp. Selve retsprincippet blev gennemhullet. Det ærede medlem var også noget reserveret overfor lovforslagets bemyndigelse til ministeren. Det er jo nu i lige så høj grad en bemyndigelse til de mennesker, der skal arbejde med loven. Det ærede medlem ville på den ene side have, at folketinget skulle fastsætte skalaen, men udtalte på den anden side, at der burde skabes tilstrækkelig smidige regler, regler, der tager individuelle hensyn. Det sidste er vel det rigtige; der må vel også her være mulighed for at skabe de rette løsninger på de vanskeligheder, der kan opstå.

Det ærede medlem spurgte mig, om ikke den støtte, seminariene får, er for ringe, og det er nok muligt, at der kan ydes seminarieleverne noget større beløb.

Det ærede medlem hr. Karl Olsen sagde — overordentlig rigtigt — at det her drejede sig om en investering i dygtighed, der med tiden kunne komme til at give samfundet gode renter, men det ærede medlem ønskede iøvrigt både principper og detaljer ændret, og det var jo ikke så helt let. Det ærede medlem havde forskellige gode citater fra partivedtagelser: „Der skal være den bredest mulige adgang for de unge. . . Evnerne alene skal være det afgørende“. Ja, det er jo et helt rigtigt princip, der er da sket noget med konservatismen siden Estrups dage, og det skal ikke beklages, navnlig ikke hvis ord og virkelighed dækker hinanden. Dog var det, som om det ærede medlem stadig kredsede omkring dette spørgsmål: Hvorfor har de konservative ikke stillet forslag? Det ærede medlem følte, at der her var et problem, og kredsede om det. Vi andre har vist ikke fundet det så særlig unaturligt, at de konservative ikke stillede forslag.

Det ærede medlem afviste arveafgiftsforhøjelsen; på denne måde kunne midlerne under ingen omstændigheder fremskaffes. Det forekommer mig dog at være en ganske